

INSTITUTI I ZHVILLIMIT TË ARSIMIT

PROGRAMET E KURRIKULËS ME ZGJEDHJE TË GJIMNAZIT

MODULI: PUNIME TË RIPARIMIT DHE TË MIRËMBAJTJES NË BANESA

**PROGRAMI I MODULIT ME ZGJEDHJE
PËR TË GJITHA KLASAT**

TIRANË, NËNTOR 2011

PËRSHKRUESI I MODULIT

Titulli	PUNIME TË RIPARIMIT DHE TË MIRËMBAJTJES NË BANESA
Qëllimi i modulit	Një modul që aftëson nxënësit për të kryer punime të thjeshta të riparimit dhe të mirëmbajtjes në mjediset, orenditë dhe pajisjet e banesave, duke përdorur materiale, vegla dhe pajisje për punime të thjeshta shtëpiake.
Kohëzgjatja e modulit	18-72 orë mësimore.
Niveli i parapëlqyer për pranim	Duhet të jenë nxënës të gjimnazit.
Rezultatet e të mësuarit (RM), përmbajtja dhe procedurat e vlerësimit	RM 1 Nxënësi përshkruan punimet e thjeshta të riparimit dhe të mirëmbajtjes në mjediset, orenditë dhe pajisjet shtëpiake. <i>Përmbajtja:</i> <ul style="list-style-type: none"> - Mjediset e banesave, elementet përbërëse dhe funksionet e tyre. - Orenditë dhe pajisjet kryesore që përdoren në banesat, llojet, ndërtimi dhe funksionet e tyre. - Rrjeti elektrik i një banese, skema, elementet dhe funksionet e tyre. - Pajisjet elektroshtëpiake kryesore, ndërtimi dhe funksionet e tyre. - Rrjeti hidraulik i një banese, skema, elementet dhe funksionet e tyre. - Katalogët e orendive dhe pajisjeve të banesave, shenjat konvencionale dhe interpretimi i tyre. - Veglat dhe pajisjet kryesore që përdoren për punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në banesa. - Materialet kryesore që përdoren për punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në banesa. - Parregullsitë kryesore dhe punimet e mirëmbajtjes dhe riparimit në rrjetin elektrik të banesës. - Parregullsitë kryesore dhe punimet e mirëmbajtjes dhe riparimit në pajisjet elektroshtëpiake të banesës. - Parregullsitë kryesore dhe punimet e mirëmbajtjes dhe riparimit në rrjetin hidraulik të banesës. - Parregullsitë kryesore dhe punimet e mirëmbajtjes dhe riparimit në muret dhe tavanet e banesës. - Parregullsitë kryesore dhe punimet e mirëmbajtjes dhe riparimit në orenditë prej druri të banesës. - Kujdesi për veglat dhe pajisjet e punës. - Rregullat bazë të sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë veprimeve të riparimit dhe të mirëmbajtjes në mjediset, orenditë dhe pajisjet e banesës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Pyetje-përgjigje me gojë.
- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e vlerësimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të përshkruajë mjediset e banesave, elementet përbërëse dhe funksionet e tyre;
- të listojë orenditë dhe pajisjet kryesore që përdoren në banesat dhe të përshkruajë llojet, ndërtimin dhe funksionet e tyre;
- të përshkruajë rrjetet elektrike dhe hidraulike të një banese, skemat, elementet dhe funksionet e tyre;
- të përshkruajë pajisjet elektroshtëpiake kryesore, ndërtimin dhe funksionet e tyre;
- të lexojë katalogët e orendive dhe pajisjeve të banesave;
- të listojë veglat, pajisjet dhe materialet kryesore që përdoren për punime të mirëmbajtjes dhe riparimit në banesa;
- të përshkruajë parregullsitë kryesore dhe punimet e mirëmbajtjes e riparimit në rrjetin elektrik, rrjetin hidraulik, pajisjet elektroshtëpiake, orenditë prej druri dhe muret e tavanet e banesës;
- të përshkruajë rregullat e mirëmbajtjes së veglave dhe pajisjeve të punës;
- Rregullat bazë të sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë veprimeve të riparimit dhe të mirëmbajtjes në mjediset, orenditë dhe pajisjet e banesës;
- të përshkruajë rregullat e sigurimit teknik dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë veprimeve të riparimit dhe të mirëmbajtjes shtëpiake.

RM 2 Nxënësi kryen mirëmbajtje dhe riparime të thjeshta elektrike në rrjetin elektrik të banesës.

Përmbajtja:

- Parregullsitë kryesore në rrjetin elektrik të banesës dhe shkaqet e tyre.
- Rregullat e sigurisë dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë punimeve në rrjetin elektrik të banesës.
- Përzgjedhja e veglave dhe pajisjeve të punës për punime në rrjetin elektrik të banesës (multimetër, pinca, kaçavida etj).
- Përzgjedhja e materialeve të punës.
- Përdorimi i multimetrit për matjet dhe kontrollet elektrike.
- Matjet, kontrollet dhe përcaktimi i parregullsive në rrjetin elektrik të banesës.
- Procedura e ndërprerjes së furnizimit me rrymë elektrike (shkëputja e siguresave ose automatëve) gjatë punimeve në rrjetin elektrik të banesës.
- Procedura e zëvendësimit të llambave të djegura, të ndriçuesve të ndryshëm.
- Procedura e zëvendësimit të portollambave të dëmtuara.

- Procedura e zëvendësimit të çelësave elektrik të dëmtuar.
- Procedura e zëvendësimit të prizave elektrike të dëmtuara.
- Prova e funksionimit të pjesëve të zëvendësuara të rrjetit elektrik të banesës.
- Kujdesi për veglat, pajisjet dhe mjedisin e punës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e realizimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë :

- të bëjë matje dhe kontrole për përcaktimin e parregullsive kryesore në rrjetin elektrik të banesës;
- të përzgjedhë veglat dhe pajisjet e punës për mirëmbajtjen dhe riparimin e rrjetit elektrik të banesës;
- të përzgjedhë materialet e duhura të punës;
- të kryejë procedurat e duhura për të bërë zëvendësimin e llambave, portollambave, prizave, çelësave dhe pjesëve të tjera të rrjetit elektrik të banesës;
- të bëjë provën e funksionimit të pjesëve të zëvendësuara të rrjetit elektrik të banesës;
- të tregojë kujdesin e duhur për veglat, pajisjet dhe mjedisin e punës;
- të zbatojë rregullat e sigurisë dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë punimeve në rrjetin elektrik të banesës.

RM 3 Nxënësi kryen mirëmbajtje dhe riparime të thjeshta elektrike në pajisjet elektroshtëpiake të banesës.

Përmbajtja:

- Parregullsitë kryesore në pajisjet elektroshtëpiake të banesës dhe shkaqet e tyre.
- Rregullat e sigurisë dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë punimeve në pajisjet elektroshtëpiake të banesës.
- Përzgjedhja e veglave dhe pajisjeve të punës për punime në pajisjet elektroshtëpiake të banesës (multimetër, pinca, kaçavida etj).
- Përzgjedhja e materialeve të punës.
- Matjet, kontrollet dhe përcaktimi i parregullsive të thjeshta në pajisjet elektroshtëpiake të banesës.
- Procedura e zëvendësimit të pilave të konsumuara të telekomandave të pajisjeve elektroshtëpiake (të televizorëve, të kondicionerëve etj).
- Procedura e zëvendësimit të spinave të dëmtuara të pajisjeve elektroshtëpiake (televizorëve, makinave larëse, hekurave për hekurosje, fshesave me elektricitet, kompjuterëve etj).
- Procedura e zëvendësimit të kabllave elektrike të dëmtuara të pajisjeve elektroshtëpiake.
- Procedura e zëvendësimit të llambave sinjalizuese të djegura, të pajisjeve elektroshtëpiake.
- Procedura e zëvendësimit të fishave dhe kabllave të antenave të televizorëve.
- Prova e funksionimit të pjesëve të zëvendësuara të pajisjeve

elektroshtëpiake të banesës.

- Kujdesi për veglat, pajisjet dhe mjedisin e punës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e realizimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë :

- të bëjë matje dhe kontrole për përcaktimin e parregullsive kryesore në pajisjet elektroshtëpiake të banesës;
- të përzgjedhë veglat dhe pajisjet e punës për mirëmbajtjen dhe riparimin e pajisjeve elektroshtëpiake të banesës;
- të përzgjedhë materialet e duhura të punës;
- të kryejë procedurat e duhura për të bërë zëvendësimin e pilave, spinave, kabllave, llambave sinjalizuese, fishave dhe kabllave të antenave, të pajisjeve elektroshtëpiake të banesës;
- të bëjë provën e funksionimit të pjesëve të zëvendësuara të pajisjeve elektroshtëpiake të banesës;
- të tregojë kujdesin e duhur për veglat, pajisjet dhe mjedisin e punës;
- të zbatojë rregullat e sigurisë dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë punimeve në pajisjet elektroshtëpiake të banesës.

RM 4 Nxënësi kryen mirëmbajtje dhe riparime të thjeshta në rrjetin hidraulik të banesës.

Përmbajtja:

- Parregullsitë kryesore në rrjetin hidraulik të banesës dhe shkaqet e tyre.
- Rregullat e sigurisë dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë punimeve në rrjetin hidraulik të banesës.
- Përzgjedhja e veglave dhe pajisjeve të punës për punime në rrjetin hidraulik të banesës (çelësa, çekiçë, pinca, kaçavida, etj).
- Përzgjedhja e materialeve të nevojshme për punime hidraulike.
- Matjet, kontrollet dhe përcaktimi i parregullsive në rrjetin hidraulik të banesës.
- Procedura e ndërprerjes së furnizimit me ujë gjatë punimeve në rrjetin hidraulik të banesës.
- Procedura e pastrimit të piletave të shkarkimit të ujit.
- Procedura e zëvendësimit të tubave dhe rakorderive të shkarkimit të lavamanëve dhe lavapjatave.
- Procedura e zhblokimit dhe e pastrimit të tubave të bllokuar të shkarkimeve në rrjetin hidraulik të banesës.
- Procedura e pastrimit ose zëvendësimit të filtrave të ujit të dëmtuara.
- Procedura e zëvendësimit të rubineteve të dëmtuara.
- Procedura e zëvendësimit të tubave fleksibël të dëmtuara.
- Procedura e zëvendësimit të sprucatorëve të dusheve të dëmtuara.
- Procedura e zëvendësimit të elementeve të dëmtuara të

- kasetave të shkarkimit të dëmtuara.
- Procedura e regjistrimit të notuesit (galexhantit) të kasetës së shkarkimit.
- Prova e funksionimit të pjesëve të zëvendësuara të sistemit hidraulik të banesës.
- Kujdesi për veglat, pajisjet dhe mjedisin e punës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e realizimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të bëjë kontrolle për përcaktimin e parregullsive kryesore në rrjetin hidraulik të banesës;
- të përzgjedhë veglat dhe pajisjet e punës për mirëmbajtjen dhe riparimin e rrjetit hidraulik të banesës;
- të përzgjedhë materialet e duhura të punës;
- të kryejë procedurat e duhura për të bërë pastrimin e piletave të shkarkimit, pastrimin e filtrave të ujit dhe zhbllokimin e tubave të shkarkimit;
- të kryejë procedurat e duhura për të bërë zëvendësimin e tubave dhe rakorderive të shkarkimit, rubineteve, tubave fleksibël, sprucatorëve të dusheve, elementeve të kasetave të shkarkimit dhe pjesëve të tjera të rrjetit hidraulik të banesës;
- të bëjë provën e funksionimit të pjesëve të zëvendësuara të rrjetit hidraulik të banesës;
- të tregojë kujdesin e duhur për veglat, pajisjet dhe mjedisin e punës;
- të zbatojë rregullat e sigurisë dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë punimeve në rrjetin hidraulik të banesës.

RM 5 Nxënësi kryen montime dhe riparime të thjeshta të orendive shtëpiake prej druri.

Përmbajtja:

- Parregullsitë kryesore në orenditë shtëpiake prej druri dhe shkaqet e tyre.
- Rregullat e sigurisë dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë punimeve në orenditë shtëpiake prej druri.
- Përzgjedhja e veglave dhe pajisjeve të punës për punime në orenditë shtëpiake prej druri (metër shirit, çekiçë, pinca, kaçavida, darë, dalta, trapano, sharrë dore etj).
- Përzgjedhja e materialeve të nevojshme për punime në orenditë shtëpiake prej druri.
- Matjet, kontrollet dhe përcaktimi i parregullsive në orenditë shtëpiake prej druri.
- Leximi i manualeve të montimit të orendive shtëpiake të parafabrikuara, prej druri.
- Matjet dhe shënimet në elementet e orendive shtëpiake të parafabrikuara, prej druri.
- Procedura e montimit të elementeve të orendive shtëpiake të parafabrikuara prej druri (etazherëve, tryezave, karrigeve, rafteve etj).

- Procedura e riparimeve të ndryshme në orenditë shtëpiake prej druri, nëpërmjet shtrëngimeve të vidave dhe bulonave, sharrimeve, shpimeve etj.
- Kontrolli përfundimtar i orendive shtëpiake prej druri të montuara ose të riparuar.
- Kujdesi për veglat, pajisjet dhe mjedisin e punës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e realizimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të bëjë kontrolle për përcaktimin e parregullsive kryesore në orenditë prej druri të shtëpisë;
- të përzgjedhë veglat dhe pajisjet e punës për mirëmbajtjen dhe riparimin e orendive prej druri të shtëpisë;
- të përzgjedhë materialet e duhura të punës;
- të bëjë leximin e manualeve të montimit të orendive shtëpiake të parafabrikuara, prej druri;
- të kryejë matjet dhe shënimet në elementet e orendive shtëpiake të parafabrikuara, prej druri;
- të kryejë montimin e elementeve të orendive shtëpiake të parafabrikuara prej druri;
- të kryejë riparime të ndryshme në orenditë shtëpiake prej druri, nëpërmjet shtrëngimeve të vidave dhe bulonave, sharrimeve, shpimeve etj;
- të bëjë kontrollin përfundimtar të orendive shtëpiake prej druri të montuara ose të riparuar;
- të tregojë kujdesin e duhur për veglat, pajisjet dhe mjedisin e punës;
- të zbatojë rregullat e sigurisë dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë punimeve në orenditë shtëpiake prej druri.

RM 6 Nxënësi kryen riparime të thjeshta të mureve dhe tavaneve të banesave.

Përmbajtja:

- Parregullsitë kryesore në muret dhe tavanet e banesave dhe shkaqet e tyre.
- Rregullat e sigurisë dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë punimeve në muret dhe tavanet e banesave.
- Përzgjedhja e veglave dhe pajisjeve të punës për punime në muret dhe tavanet e banesave (çekiçë, pinca, kaçavida, dalta, trapano, mistri, shpatull, letër smerili, shkallë, kova, furça, rula etj).
- Përzgjedhja e materialeve të nevojshme për punime në muret dhe tavanet e banesave (rërë, çimento, gëlqere, allçi, bojëra, ujë, vida etj).
- Kontrolli dhe përcaktimi i parregullsive në muret dhe tavanet e banesave.
- Procedura e gërryerjes dhe e pastrimit të pjesëve të dëmtuara të mureve dhe tavaneve të banesave.
- Procedura e përgatitjes së llaçit.

- Procedura e suvatimit me llaç të pjesëve të dëmtuara të mureve dhe tavaneve.
- Procedura e përgatitjes së stukos së allçisë.
- Procedura e stukimeve me allçi të pjesëve të dëmtuara të mureve dhe tavaneve.
- Procedura e lyerjes së mureve dhe tavaneve me furçë.
- Procedura e lyerjes së mureve dhe tavaneve me rul.
- Procedura e shpimit të vrimave në mure dhe tavaneve.
- Procedura e montimit ose varjes së objekteve të ndryshme në mure dhe tavane me anë të vidave.
- Kontrolli përfundimtar i punimeve të kryera në muret dhe tavanet e banesave.
- Kujdesi për veglat, pajisjet dhe mjedisin e punës.

Instrumentet e vlerësimit:

- Vëzhgim me listë kontrolli.

Kriteret e realizimit:

Nxënësi duhet të jetë i aftë:

- të bëjë kontrole për përcaktimin e parregullsive kryesore në muret dhe tavanet e banesës;
- të përzgjedhë veglat dhe pajisjet e punës për punime në tavanet dhe muret e banesës;
- të përzgjedhë materialet e duhura të punës;
- të përgatisë llaçin dhe stukon e allçisë për riparime në mure e tavane;
- të kryejë punime të gërryerjes, pastrimit, suvatimit, stukimit, shpimit të vrimave dhe lyerjes së mureve dhe tavaneve të banesës;
- të bëjë kontrollin përfundimtar të punimeve të kryera në muret dhe tavanet e banesave;
- të tregojë kujdesin e duhur për veglat, pajisjet dhe mjedisin e punës;
- të zbatojë rregullat e sigurisë dhe të ruajtjes së mjedisit gjatë punimeve në muret dhe tavanet e banesave.

Udhëzime për zbatimin e modulit

- Ky modul duhet të trajtohet në mjedise të shkollës, të përshtatura për punime të thjeshta të riparimit dhe të mirëmbajtjes shtëpiake, ose në mjedise të tjera që simulojnë mjediset e banesave.
- Mësuesi duhet të përdorë sa më shumë të jetë e mundur demonstrimet konkrete të teknikave dhe procedurave të riparimit dhe të mirëmbajtjes së rrjetit dhe pajisjeve elektrike, rrjetit hidraulik, orendive prej druri, si dhe të mureve e tavaneve të banesave.
- Nxënësit duhet të angazhohen në veprimtari konkrete pune për kryerjen e punimeve të parapërgatitjes dhe të realizimit të punimeve të thjeshta të riparimit dhe të mirëmbajtjes së rrjetit dhe pajisjeve elektrike, rrjetit hidraulik, orendive prej druri, si dhe të mureve e tavaneve të banesave, fillimisht në mënyrë të mbikëqyrur dhe më pas në mënyrë të pavarur. Ata duhet të nxiten të diskutojnë në lidhje me proceset e punës që kryejnë.

- Gjatë vlerësimit të nxënësve duhet të vihet theksi të verifikimi i shkallës së arritjes së shprehive praktike për realizimin e punimeve të thjeshta, riparimit dhe të mirëmbajtjes shtëpiake.
- Realizimi i pranueshëm i modulit do të konsiderohet arritja e kënaqshme e të gjitha kriterëve të realizimit të specifikuar për çdo rezultat të të mësuarit.

Kushtet e domosdoshme për realizimin e modulit

Për realizimin si duhet të modulit është e domosdoshme të sigurohen mjediset, veglat, pajisjet, dhe materialet e mëposhtme:

- Mjedise të përshtatshme për punime të thjeshta të riparimit dhe të mirëmbajtjes shtëpiake.
  - Orendi shtëpiake prej druri.
  - Vegla dhe pajisje pune për përdorim shtëpiake.
  - Materialet dhe pjesët e nevojshme për të kryer riparime, zëvendësime dhe mirëmbajtje shtëpiake.
  - Katalogë, manuale, udhëzues, materiale të shkruara në mbështetje të çështjeve që trajtohen në modul.
-